1845. Nº. 152.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

VRIJDAG, 19 DECEMBER,

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 18 December.

Bij besluit van den 10den dezer heeft Z. M. benoemd tot gewoon Hoogleeraar in de faculteit der godgeleerdheid aan de Hoogeschool alhier, te rekenen van 1 Januarij aanstaande, den Heer J. H. Scholten, thans buitengewoon Hoogleeraar in gezegde faculteit.

— Z. M. heeft bij besluit van den 29sten Nov. ll. een voorloopig reglement van policie uitgevaardigd, voor de vaart door het Spaarne en door de ringvaart van het Haarlemmermeer.

— Op Maandag den 29sten dezer, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring, door de Commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche zaken te 's Gravenhage worden aanbesteed: *de leverantie der steenkolen, benoodigd voor de werking der stoom-gemalen voor de droogmaking*, bij inschrijving en opbod; het bestek zal op alle zoodanige plaatsen ter lezing liggen alwaar dit gebruikelijk is. De monsters der te leveren steenkolen zullen onder anderen ter bezigtiging liggen bij den Ingenieur Beijerinck alhier, bij wien tevens nadere informatiën zijn te bekomen.

— De Administratie der Domeinen zal op Donderdag den 8sten Januarij e. k., des voormiddags ten 10 ure, in den Nieuwen of Schutters Doelen, in het openbaar ter pacht aanbieden, met voorbehoud van de goedkeuring van den Minister van Financiën: *de Tollen op de groote wegen der* 1ste *en* 2de *klasse, gelegen in de provincie Zuid-Holland*, als onder anderen die onder de gemeenten Wassenaar, Oegstgeest, Sassenheim, Lisse, Hillegom, bij de Vink, aan de nieuwe brug onder Bodegraven en de Blokhuis- en Tekkopperbrug onder Woerden; en zulks voor den tijd van *drie* jaren, ingaande met den 1sten April 1846, op de voorwaarden, waarvan Exemplaren ter lezing liggen ter Raadhuizen der onderscheidene gemeenten en ten kantore van de Ontvangers der registratie en domeinen in de provincie.

's GRAVENHAGE, 17 December.

Z. M. heeft dezer dagen benoemd tot Substituut-Griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden, den Heer Mr. M. A. Hartman, thans Substituut-Griffier bij het Prov. Hof van Zuid-Holland; en tot Substituut-Griffier bij het Prov. Hof van Zuid-Holland, Jhr. Mr. C. A. J. Beelaerts van Blokland, Adj. Commies bij het Ministerie van Financiën.

— Bij besluit van den 14den dezer zijn benoemd: tot Substituut-Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, Mr. E. Roos van Bienema, thans Regter-Plaatsvervanger; tot Regter in de Arrondissements-Regtbank te 's Hertogenbosch, Mr. J. M. B. I. van der Does de Willebois, thans Regter-Plaatsvervanger; tot Substituut-Officier bij die Regtbank, Jhr. Mr. F. G. J. van Rijckevorssel van Kessel, thans Regter-Plaatsvervanger, en tot Substituut-Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle, Mr. J. C. M. van den Honert, thans Burgemeester en Secretaris der gemeente Kedichem c. a.

— Bij Koninklijk besluit van den 15den dezer is aan Jhr. Mr. H. L. Wichers, lid van den Raad van State, opgedragen eene zending naar Nederlandsch Indië, met het doel, om den Gouverneur-Generaal behulpzaam te zijn in het invoeren der voor die bezittingen ontworpen nieuwe wetboeken, en om gedurende zijn verblijf aldaar, het Voorzitterschap te bekleeden van het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië.

Bij een ander Koninklijk besluit is de in 1839 ingestelde Commissie tot het daarstellen van de vereischte ontwerpen, om de nieuwe Nederlandsche wetgeving toepasselijk te maken voor Nederlandsch Indië ontbonden, met dankbetuiging aan de nog aanwezige leden derzelve, voor de als zoodanig bewezen diensten.

Z. Exc. de Minister van Financiën heeft, onder dagteekening van den 13den dezer, aangekondigd de rentebetaling op het Grootboek der Nationale schuld, rentende 2½ ten honderd en wel over het half jaar, verschenen op den eersten Januarij 1846, in de maand Januarij e. k. en vervolgens.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche zaken heeft eergisteren de laatste Zitting der Tweede Kamer niet bijgewoond, en de verdediging van het tot zijn departement behoorende ontwerp, betrekkelijk de gelden voor de uitloving in Staats-Vlaanderen, overgelaten aan Z. Exc. den Minister van Financiën. Dit schijnt de gerruchten te bevestigen, die in omloop zijn, nopens de waarschijnlijke aftreding van dien Minister in het begin van het volgende jaar. — De Kamer is thans voor onbepaalden tijd uiteengegaan.

— De Eerste Kamer is gisteren werkelijk vergaderd geweest en zijn bij dezelve ter tafel gebragt de in de laatste dagen door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet.

— In de Zitting van den Hoogen Raad, van gisteren, is onder anderen, uitspraak gedaan in zake van den Officier van Justitie bij de Regtbank te Zutphen, tegen S. J. Nyhuis; het vonnis is vernietigd, voor zoo ver daarbij het ontslag van regtsvervolging tegen den gerequ. is uitgesproken, en, ten principale regt doende, den gerequ. schuldig verklaard aan overtreding van art. 13 der wet van 3 April 1806, op het stuk van het onderwijs door, zonder wettig vereischte, lager onderwijs te hebben gegeven.

AMSTERDAM, 17 December.

Ten gevolge van het in onze Courant van gisteren medegedeeld berigt uit Rotterdam, met betrekking tot het verzamelen en gebruiken der meststoffe, hebben wij vernomen, dat zich ook hier ter Stede sedert geruimen tijd eenige onzer kundige en geachte Stadgenooten met hetzelfde onderwerp bezig houden, en er alle hoop bestaat, dat zulk eene voor deze Stad hoogst belangrijke zaak, tot een gewenscht einde zal worden gebragt.

Mogen zij daartoe bij de besturen en burgerij die ondersteuning vinden, welke eene onderneming, waarbij alle, maar vooral de beboeftigste ingezetenen, zoo groot belang hebben, ten volle verdient.

UTRECHT, 16 December.

Er wordt weder bij Wijk bij Duurstede, even als in vorige jaren, vergund den grond om te spitten en opgravingen te doen, ter plaatse waar men vermoedt dat beenderen begraven zijn. Er worden er wel gevonden, doch niet in zoo groote mate als vroeger.

LEEUWARDEN, 14 December.

Op een kwartier uur van deze stad is in den avond van den 9den de bliksem geslagen in het tolhuisje aan den Harlinger straatweg. Het schoorsteenbord werd half doorgeslagen, en de bliksem daalde door den schoorsteen, langs een hangijzer tot op de ijzeren vuur-plaat; van hier op eene waschtobbe met ijzeren hoepen, en drong daarop door eene openstaande binnendeur, in het voorhuis. Daarna werd eene geslotene deur van een ander vertrek opengedrongen, en verspreidde de bliksem zich door deze kamer, steeg van daar langs het venster tot op den zolder, en sloeg toen op drie plaatsen het dak in. Eenige natte gordijnen, welke op eene rek hingen, zijn geheel doorboord, even als of ze met hagel waren doorschoten. Behalve eenige geringe schade, is er geen ongeluk veroorzaakt, en zijn de huisbewoners gelukkig niet getroffen.

AMELAND, 13 December.

Gisteren nacht is hier gestrand de Portugeesche schoener Tohinka, met stukgoederen van Hamburg naar Lissabon; de equipage, uit 8 personen bestaande, is gered en men hoopte de lading er ten gedeelte te kunnen bergen. In denzelfden nacht zijn een Deensche bark en eene stoomboot, van welke beide veel wrakhout is aangespoeld, vermoedelijk geheel verongelukt. — Op de Zuidplaat is den 12den een Engelsche brik, met ballast van Amsterdam verongelukt, doch de manschap gered.

ASSEN, 15 December.

Door Kerkvoogden der Hervormde Gemeente alhier, zijn de deskundigen uitgenoodigd, het plan, bestek en begrooting van kosten te ontwerpen eener Kerk, en hun deze franco in te zenden voor 15 Februarij 1846. Aan den inzender van het plan, dat wordt aangenomen, zal worden betaald eene som van f 250,00. Nadere inlichtingen zijn, op franco aanvrage, gratis te bekomen bij kerkvoogden.

— Heden zijn de werkzaamheden tot verbreeding der Beilervaart, nabij het punt, waar zij in de Hoofdvaart valt, aangevangen. Z. Exc. de Staatsraad Gouverneur begaf zich dezen morgen derwaarts, vergezeld van onderscheidene autoriteiten en bij de onderneming betrokken personen, en sloeg zelf plegtig de eerste hand aan het werk. Toen viel het muzijkkorps in en verkondigde, dat de zoolang aanhangige plannen tot kanalisatie van Drenthe, aan wier verwezentlijking dikwerf gewanhoopt werd, een begin van uitvoering erlangd hadden.

Omtrent de Spoorweg-onderneming van de Heeren Balkema en Comp. wordt medegedeeld, dat zij bestaan zal *vooreerst:* in het leggen van een Spoorweg in de provinciën Overijssel, Drenthe en Groningen, ter verbinding met den Overijsselschen spoorweg en de Oost-Vriesche grenzen, uitgaande van Zwolle, langs den ringteroover van het Zwarte Water, langs Hasselt en Zwartsluis, naar Meppel, van daar op Assen en van die stad, tusschen de Schuiten- en Hoornsche diepen, over de hoogten van Helpman, naar Groningen en vervolgens tot de Vesting Delfzijl, langs en ten noorden van het Damsterdiep, over Bedum, Middelstum, Loppersum en Appingadam; en *ten andere:* van eenen zijtak, uitgaande van zoodanig punt van den hierboven genoemden weg, van de stad Groningen, als nader door de Regering zal worden bepaald, over of langs Winschoten en de Langakker- of Nieuwe Schans, naar de Oost-Vriesche grenzen.

Onder andere voorwaarden is bij deze overeenkomst bepaald, dat de concessionaris gehouden zal zijn, binnen 14 dagen na het sluiten dezer overeenkomst een borgtogt te stellen van ƒ500,000. De werken en constructiën aan den weg van Zwolle naar Delfzijl, en van den zijtak tot en met Winschoten, zullen voor het einde van het jaar 1849 moeten zijn voltooid. Het gedeelte van den zijtak tusschen Winschoten en de Oost-Vriesche grenzen zal moeten voltooid zijn binnen den tijd van 2 jaren, nadat het punt van aansluiting op de grenzen tusschen de wederzijdsche Regeringen zal zijn geregeld.

Bij gebreke eener stipte naleving van deze bepalingen of bijaldien de werken bij het einde van het tweede jaar, aanvang nemende met de dagteekening van deze overeenkomst, niet tot de helft mogten zijn gevorderd, zal de tegenwoordige concessie van zelve zijn vervallen en het in art. 3 bedoelde gedeelte van het waarborgkapitaal, ten bedrage van ƒ300,000, zijn verbeurd.

De exploitatie van de boven omschreven Spoorwegen wordt aan den concessionaris verleend voor een tijdvak van 50 jaren, aanvang nemende met 1 Januarij 1850, of een jaar nadat de exploitatie over den geheelen weg en zijtak zal zijn begonnen, indien dit vóór gezegde dagteekening het geval mogt zijn.

Na het verstrijken van dien termijn heeft de Regering de bevoegdheid, om zich in het bezit van den weg en zijtak en van derzelver materieel te stellen, en den eigendom van dat alles te verkrijgen, tegen uitkeering van de hoofdsom, welke de aanleg van het onroerende des wegs en zijtaks zal hebben gekost, en van de gelden, welke, met voorkennis en goedkeuring der Regering, tot verbetering daarvan mogten zijn aangewend.

Voor het toezigt en het beheer over den aanleg en de exploitatie van de voorschreven spoorwegen zal jaarlijks door den concessionaris eene uitkeering aan het Rijk plaats hebben, waarvan het maximum per jaar op drie vierde per mille van de kapitalen, voor die ondernemingen bestemd, wordt bepaald.

Bijaldien de concessionaris in gebreke bleef, de hierboven bedoelde uitkeering ten bepaalden tijde aan het aan te wijzen kantoor te storten, zal de Regering de bevoegdheid hebben, dezelve, even als eene gewone belasting, ten laste van den concessionaris te doen invorderen.

Op de spoorwegen, door den concessionaris krachtens deze overeenkomst aan te leggen, zullen geene tollen of buitengewone belastingen kunnen gevorderd worden.

De uitvoering der werken zal geschieden onder toezigt van een Ingenieur van den Waterstaat.

De vereeniging van de geconcessioneerde spoorwegen met den Overijsselschen spoorweg te Zwolle en met eenen spoorweg in Oost-Friesland, zal van wege de Regering worden bevorderd.

De Regering zal de bevoegdheid hebben, om voor eigen gebruik en op eigen kosten, Electro-Magnetische Telegraphen langs de geconcessioneerde spoorwegen op te rigten en in werking te houden.

De Regering heeft het regt, ten allen tijde de vereischte opnemingen te doen verrigten, om zich van den staat der wegen en van het materieel voor de exploitatie, met al hetgeen daartoe behoort, te verzekeren.

Indien de Regering oordeelt, dat het materieel voor het vervoer onvoldoende is, om in de behoefte van eene geregelde dienst te voorzien, zal de onderneming gehouden zijn, hetzelve op last der Regering te vermeerderen.

Te Zwolle, Hasselt, Zwartsluis, Meppel, tusschen Rouveen en Hoogeveen, te Beilen, Assen, Gasselaren, Groningen, Middelstum, Appingedam, Delfzijl en Winschoten zullen stations worden opgerigt voor op- of afhaling van reizigers en goederen.

De overige tusschenstations, welke nog mogten worden gevorderd, zullen door of van wege de Regering worden vastgesteld, na overleg met den concessionaris.

De treinen voor het vervoer van reizigers moeten gewoonlijk zamengesteld zijn uit rijtuigen van drie verschillende klassen.

Aan den concessionaris wordt vergunning verleend, om, gedurende den tijd der concessie, het vervoer van personen, goederen, effecten, geldswaarde, paarden, rijtuigen en vee door stoomkracht te bewerkstelligen.

De concessionaris zal zich daarbij onderwerpen aan de, ter verzekering van de publieke veiligheid, bestaande of in het vervolg nog te maken bepalingen, zoowel omtrent het vervoer zelve, als omtrent het gebruik van de locomotieven en van het bij dezelve in dienst te stellen personeel.

In het belang der veenderijen en ontginningen zal de concessionaris verpligt zijn, in de twee eerste jaren der exploitatie, onder toezigt van een daartoe door de Regering te delegeren persoon, proeven te nemen van het stoken der locomotieven met turf, van hoog veen gegraven.

Ingeval van het welslagen dezer proeven, zal aan de onderneming, des verkiezende, zoodanige meest volledige vrijdom van den accijns van turf, voor de exploitatie benoodigd, worden verleend, als de tegenwoordige of later uit te vaardigen wet op het gemelde accijnsmiddel zullen veroorloven.

Aan den concessionaris wordt vergund, om gedurende den geheelen tijd der concessie, van het veroorloofde vervoer, vrachtprijzen in te vorderen, overeenkomstig de tarieven, welke daarvoor door de Regering zullen worden vastgesteld.

— Aan den concessionaris van de hiervoren vermelde spoorwegen, is mede concessie verleend tot het uitvoeren en volbrengen van de ontworpene algemeene kanalisatie in de provincie Drenthe, bestaande in het verbeteren en aanleggen van de navolgende kanalen:

a. Het, na bekomene overdragt van de tegenwoordige eigenaren, verbeteren der Hoogeveensche vaart, en het doortrekken van dat vaarwater, langs Zwinderen, tot in de Emmer veenen, bij Abbing, met eenen zijtak naar Dalen en Coevorden.

b. Het maken van een kanaal, uitgaande van het einde der Norgervaart, dóór de gemeenten Norg en Rhoden, naar het Leekstermeer, met eenen zijtak naar Norg en eenen zijtak naar de Schipsloot en Veenhuizen;

c. Het verbeteren der Beilervaart, tot op de breedte en diepte van de Drentsche hoofdvaart, en het doortrekken van dat vaarwater van af Beilen tot in het kanaal hierboven vermeld sub. *a*, nadat de verbetering van de thans bestaande Hoogeveensche vaart zal zijn tot stand gebragt.

d. Het maken van een kanaal, gaande uit het bovenpand der Drentsche Hoofdvaart, te Assen, langs Rolde, Gieten, Gasselte, Borger, Exlo, Valthe en Weerdinghe, tot in de genoemde Emmer veenen.

De verbetering en aanleg van deze kanalen met alle daartoe behoorende werken, zullen moeten geschieden de drie eerste binnen 2 en het laatste binnen 6 jaren.

Aan den concessionaris is mede concessie verleend, om, uit genoemde hoofdkanalen vermeld, te maken de navolgende zijtakken, als:

1°. Uit het kanaal *a.* zijtakken langs Oosterhesselen naar Zweelo; van Abbing langs Schoonebeek en Nieuw-Schoonebeek naar de Hanoversche grenzen; en naar Sleen.

2°. Uit het kanaal *b.* eenen zijtak naar de Vriesche kanalen bij Haulerwijk of bij Allardsoog, ingeval van het treffen eener overeenkomst deswege met de betrokkene eigenaren van die wateren of kanalen.

3°. Uit het kanaal *c.* eenen zijtak naar Westerbork.

4°. Uit het kanaal *d.* zijtakken langs Westdorp naar de Ellertsveldsche veenen; naar Roswinkel; en naar Anlo.

Deze concessie zal komen te vervallen, wanneer van dezelve geen gebruik mogt zijn gemaakt binnen den tijd van drie jaren na het voltooijen van elk der hoofdkanalen.

Deze laatste concessiën zijn verleend voor den tijd van 75 jaren.

Die Maatschappij zal den naam voeren van *Noord-Nederlandsche Spoorweg- en Kanaal-Maatschappij, ter verbinding van Nederland met Hanover.*

Er zal bij de Maatschappij een Commissaris des Konings zijn, om in het algemeen belang van den Staat en der Ingezetenen het toezigt over de geheele onderneming en de exploitatie te houden.

— Door den hevigen wind op den avond van 11. Donderdag zijn 2 geladen korenschepen, stadswaarts varende, gezonken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIE.

EILAND TIMOR.

Uit berigten van die streken, gedurende 1844 verzameld, blijkt dat vele punten van den Indischen Archipel, waar de handelsbetrekkingen den grootsten vlugt konden nemen, aan de Europesche nijverheid nog bijna geheel onbekend zijn.

Het eiland Timor is 65 uren lang en ongeveer 20 uren breed, en bevat eene oppervlakte van ruim 400 □ mijlen. Het is bosch- en bergachtig en de kusten zijn moeijelijk te genaken. De voortbrengselen bestaan voornamelijk in uitmuntende houtsoorten, rijst, paarden en hoornvee, en eenig goud en koper. De bevolking wordt op 400,000 geschat. De Nederlandsche besittingen liggen aan de zuidwest kust; de hoofdplaats waar de Resident woont, ligt aan eene baai en wordt door een fort beschermd. De noordkust staat onder Portugeesch gezag.

Een Fransch koopman, sedert jaren te Koepang gevestigd, dreef daar met het eiland Mauritius of Ile de France, een' voordeligen handel, voornamelijk in paarden, hoornvee en was, welke voorwerpen hij op Timor tot de hierna genoemde prijzen opkocht. Deze prijzen volgen bij in waren, die niet in het hoofd staan uitgedrukt. Paarden betaalde hij tegen den maatstaf van ƒ24, buffels tegen ƒ13 en de was tegen ƒ75 de pikol of 62 Ned. ℔.

Op Mauritius worden de paarden van Timor boven die van Arabië verkozen, en even zoo bedient men zich ook voor den landbouw van Timorsche buffels. Bovendien trekt Mauritius ook nog schapen, geiten en rijst van Timor.

De handel van Koepang met Java is ook zeer voordeelig. Paarden, aardelhout en was zijn ook aldaar zeer gebrokken, en de buffels worden er ook tot veldarbeid gebezigd.

De haven van Koepang wordt door Engelsche en Amerikaansche walvischvaarders bezocht, en zou door dezen nog ingen worden aangedaan, als bijvoorbeeld van al het noodige tot de visschangst wel voorziene magazijnen in die

haven bestonden. De walvischen zijn in die streken overvloedig. IJzerwerk, bijlen, hakmessen, ijzeren en gewezen zijn er zeer gezocht.

SINGAPORE.

De in- en uitvoer dezer vrije haven wordt over 1844 aldus opgegeven:

	Inv. in Ropijen à fl. 1.18 Ned.	Uitv. in Ropijen à fl. 1.18 Ned.
Engeland	7,391,000.	2,958,000.
Vasteland van Europa	635,000.	516,000.
China	2,737,000.	6,577,000.
Cochinchina	485,000.	565,000.
Calcutta	5,708,000.	3,554,000.
Madras	235,000.	331,000.
Bombay	186,000.	815,000.
Malacca	1,196,000.	1,144,000.
Siam	388,000.	573,000.
Rhio	344,000.	401,000.
Manilla	421,000.	226,000.
Java	1,779,000.	874,000.
Sumatra	669,000.	509,000.
Borneo	820,000.	735,000.
Celebes en naburige eilanden	590,000.	689,000.
Baly, Lomboc en Sombawa	454,000.	822,000.
Andere landen	620,000.	911,000.
Te zamen	24,676,000.	22,225,000.

Sedert een paar jaren is er eene merkelijke vermindering in den handel met China, Calcutta en Bombay, die op den in- en uitvoer wel voor ruim 8 millioen gulden zou bedragen. De invoeren uit Engeland zijn toegenomen.

Journ. de La Haye.

Deze handelstad die thans meer dan 50,000 inwoners telt, zoo Europeanen, als Arabieren, Hindoes, Chinezen en Maleijers, was vóór 1819 slechts een dorp, maar is als vrijhaven sedert dien tijd tot dit aanzien gestegen. Zij ligt op een klein eiland aan de zuidelijke punt van Malacca en bekleedt onder de Indische havens een zeer voornamen rang.

ALGERIE.

ALGIERS, 6 December.

De Maarschalk Bugeaud heeft den stam der Flitta's aangevallen en op hen een belangrijk voordeel behaald, zijnde van dien stam meer dan 500 in een gevecht gesneuveld.

De verschijning van Bou Maza, in den omtrek van Orleansville, verwekte groote bezorgdheid, doch hij werd door den Colonel St. Arnaud in het oog gehouden; deze was er in geslaagd, om de gemeenschap tusschen genoemde stad en Tenes te herstellen; bij welke gelegenheid hij belangrijke strooptogten met veel voordeel had gedaan.

Een nieuw Opperhoofd der inlandsche bevolking, die op haar grooten invloed uitoefent, had zich weder opgedaan, Hafi-Rassou geheeten; hij had in het gebergte der Ouemseris onderscheiden met de Fransche bevriende stammen tot afval gebragt.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 25 November.

Onmiddelijk na het verbod van uitvoer van koren, heeft de Regering zelf graan doen opkoopen. Men gelooft alzoo dat het niet anders is dan eene speculatie der Regering, en dat het spoedig zal worden opgeheven. De handel is niet bijzonder levendig, maar het geld is overvloediger.

— De Regering heeft de invoering van gezegeld papier gewettigd; ongezegelde stukken zullen voortaan bij geene regthanken of openbare instellingen geldig zijn.

— Eerstdaags zullen verscheidene soldaten aan de werken tot afdamming van den Nijl worden gebruikt.

— Mehemed-Ali wordt binnen kort van Kaïro alhier verwacht.

— De onlangs te Kaïro overleden Sulfeiman, Aga Sefiktar, laat een vermogen na van meer dan een millioen talaris, ruim 2 millioen Ned.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 30 November.

Het ministerie heeft volgens den sedert lang uitgedrukten wensch des Konings eene Commissie benoemd om de aanspraken dergenen te beoordeelen die hun vaderland en den bevrijdingskrijg offers hebben gebragt. Deze Commissie zal uit 30 voornaame militaire of burgerlijke personen bestaan, en zich in afdeelingen scheiden voor de verschillende punten des rijks.

Het land geniet eene rust zoo als er sedert jaren niet bestond. Het vertrouwen op de regering is werkelijk gestegen; vooral is dit zigtbaar in de zeeplaatsen, waar de kooplieden door de tegenpartij met de zonderlingste bezorgdheid werden gehouden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 7 December.

Het verspreide gerucht, alsof de rente van de 5 pCt. metalliek zou verminderd worden, is van allen grond ontbloot; echter heeft men niet onwaarschijnlijk eenen maatregel te wachten, welke nagenoeg daarmede gelijk staat, namelijk eene belasting op de coupons van die schuldbrieven.

HONGARIJE.

PESTH, 8 December.

In het comitaat van Raab hebben de edellieden zich vrijwillig aan eene belasting onderworpen, tot verbetering van de onbruikbare wegen. Graaf Karel Esterhazy is met een goed voorbeeld begonnen en heeft voor 1,000 fl. o. m. ingeschreven. — In de streek der Heiders of Zigeuners heerscht groot gebrek, daar de oogst gansch mislukt is, en de graanhandel de eenige bron is van bestaan voor eene bevolking van 20,000 zielen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 14 December.

De policie alhier doet thans onderzoek naar een nieuw geheim genootschap, dat dezer dagen ontdekt is. Het voert den naam van Rosa-orde en is eene soort van propaganda tot verspreiding van het Roomsch-Katholijk geloof. Aan het hoofd dezer vereeniging staat een geestelijke, die alle werkzaamheden leidt.

— De afschaffing der graanwetten, indien zij in Engeland mogt doorgaan, verwekt bij velen in Duitschland groote bekommering, omdat men vreest, dat daardoor de prijzen der granen en levensmiddelen op het vaste land zeer zullen stijgen; en dat de vermindering van den prijs der levensmiddelen in Engeland ook van invloed zal zijn op de prijzen van de voortbrengselen der Britsche nijverheid, zoodat de Duitsche fabrijkanten nog moeijelijker dan tot hiertoe het geval was, met de Engelschen zullen kunnen mededingen. Het denkbeeld wordt reeds geopperd, om, indien de vrije invoer van granen in Engeland bepaald wordt, den uitvoer van granen uit Duitschland te verbieden.

— Het beeld van Maria in de kapel te Telgte in het Munstersche is den 10den dezer bestolen geworden; onder andere kostbaarheden is ontvreemd een kostbare kroon, op het hoofd van dat beeld geplaatst, verscheiden zware kruisen van zilver, eene gouden medaille, een onlangs ontvangen geschenk van de grafelijke familie van Droste Vischering en eenige gedenkpenningen. Dit is reeds binnen weinige jaren de derde maal, dat die Kapel bestolen is.

KONINGSBERGEN, 7 December.

Aan de Katholijke dissenters alhier is, ingevolge van hooger hand ontvangen bevel, het verdere gebruik der Domkerk voor hunne godsdienstoefening ontzegd.

— Het winterzaad in de omliggende landschappen staat zeer goed. Gedurende de vorige maand zijn er nog 33 schepen zeewaarts gegaan, waaronder 6 met tarwe en 11 met erwten. Uit het binnenland waren ook nog 587 vaartuigen met graan afgekomen en 12 schuiten met tarwe uit Polen.

WURTEMBERG.

Onze Regering heeft den Hoogleeraar Moll te Tübingen afgezet, omdat hij een geschrift had openbaar gemaakt, waarin hij zich tegen het stelsel van het Ministerie verklaarde.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 11 December.

Dezer dagen zullen de sterrekundige werktuigen, die de regering van Mexico heeft besteld, uit de werkplaats van de Heeren E. Estel en Zoon naar het land hunner bestemming worden verzonden. Onder de verscheidene talrijke werktuigen welke bij voortzetting in deze rigting voor de verst afgelegene landen worden vervaardigd, is thans een groote meridiaan-cirkel, onder handen van 48 Engelsche duimen, door de Vereenigde Staten voor de sterrewacht te Washington besteld, alwaar meerdere sterrekundige werktuigen van gemelde fabriek in gebruik zijn.

REGENSBURG, 11 December.

De Carmelieten hebben dan in de laatste dagen in cope gevangenis hun schapen klooster, voor f 66,000 Ned. weder ingelöscht, en van den Koning de noodige bewilliging tot den koop etc. de overbrenging van de gevangenis in een ander gebouw verkregen. Dit klooster is het schoonste gebouw dezer stad, door Keizer Ferdinand III. in 1641 gesticht, was in 1810 opgeheven maar in 1837 weder geopend. De verwijdering der misdadigers met welke de monniken het gebouw deelden, werd lang gewenscht.

SAKSEN.

DRESDEN, 11 December.

De Tweede Kamer heeft den 10den dezer na langdurige beraadslaging besloten de Regering te verzoeken, eene wet voor te stellen, waarbij het beginsel van openbare en mondelinge behandeling bij de strafregtspleging wordt ingevoerd. Hoewel het Ministerie zich tegen dit adres sterk verzet had, is het echter met groote meerderheid doorgegaan. Aan een ander adres, waarbij de regtspleging door geworbene verzocht werd, is bij meerderheid van stemmen geen gevolg gegeven.

LEIPZIG, 14 December.

Thans is het vonnis openbaar gemaakt, uitgesproken tegen hen, die vervolgd waren wegens het voorgevallen oproer in Augustus II. Negen hunner zijn van 3—8 jaren tuchthuisstraf veroordeeld. Op dit vonnis wordt wel geen aanmerking gemaakt, maar men is ontevreden, dat hetzelfde scheepe onderzoek niet is ingesteld omtrent de handelwijze der soldaten, die nog steeds wordt afgekeurd.

BADEN.

FREIBURG, 10 December.

De Aartsbisschop heeft eindelijk na bepaalde en herhaalde verklaring der Regering, zijnen tegenstand laten varen, en zal nu de beslissing, omtrent de inzegening der gemengde huwelijken aan den Paus overlaten. Dit is hetgeen de Regering gewild had en waarmede de Aartsbisschop had moeten beginnen; daar de Pauselijke Regering niet zoo dwaas zal zijn, verordeningen te geven regtstreeks inloopende tegen de wetten van het land.

ENGELAND.

LONDEN, 15 December.

De Gemeenteraad is ll. Donderdag buitengewoon vergaderd, en heeft bijna eenstemmig, na langdurige en onstuimige beraadslaging, besloten om eene petitie aan de Koningin in te dienen, met verzoek dat zij al het vermogen dat de staatsregeling Haar geeft, gelieve aan te wenden om de haven van het vereenigd Koningrijk voor den vrijen invoer van granen open te stellen. Dien zelfden dag is er eene groote volksvergadering (meeting) ten gunste van de afschaffing der graanwet, te Manchester gehouden.

— Omtrent de ministeriële krisis was nog niets bekend. Men meende het alhier voor zeker te moeten houden, of Lord Russell de hem opgedragen taak wel zou aanvaarden, daar men hieromtrent niets stelligs weten kan, voor dat hij van Windsor was teruggekeerd. Het gevoelen won meer en meer veld, dat Sir Peel weder aan het hoofd van het nieuwe ministerie zou komen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 December.

Volgens bijzondere berigten, zou de Minister Guizot over de aftreding van het Engelsch Ministerie zeer getroffen zijn, en te kennen hebben gegeven, dat dit de zwaarste slag was, welke Frankrijk kon treffen, en dus alle pogingen moesten aangewend worden, om dien af te weren.

— Omstreeks 500 werklieden zijn bezig om de verschillende gedeelten van het stadhuis in orde te brengen, daar de Regering van plan is, om in het aanstaande voorjaar, wanneer de Koningin van Engeland onze stad zal bezoeken, de feestgalerij door een groot bal ter harer eere in te wijden.

— De dagbladen melden, dat de Spaansche Regering 101,593 £ aan het huis Irving en Comp te Londen had overgezonden, tot betaling der 3 pCt. rente, verschijnende met 1°. Januarij.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 December.

Gisteren is de geboortedag des Konings op de gewone wijs met Godsdienstige plegtigheid gevierd. Er werd een *Te Deum* uitgevoerd in de hoofdkerk van Ste Gudule, welke door de Koningin werd bijgewoond; zij werd door den Cardinaal Aartsbisschop van Mechelen aan het hoofd der geheele geestelijkheid ontvangen en na den afloop weder uitgeleid.

— De aanbede in het district Aalst neemt groot. De bevolking voedt zich met knolgewassen, doch weldra zullen ook die ontbreken. Het land wordt door bedelaars afgeloopen, en niet weinig gestolen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 13den December de Heer E. Waardenburg, van Arnhem, in de Medicijnen, na verdediging van zijn Specimen, continens: *Aliquot Historias Morborum, anno Academico* 1844—1845, *in clinico Viri Cl. G. C. B. Surmijar observatorum.*

Door den Kerkeraad der Ev. Luth. Gemeente te Haarlem, is ter voorziening in de vacature, ontstaan door het vertrek van haren Leeraar, den Wel-Eerw. Heer H. C. Millies, naar Utrecht, een twaalftal gevormd, bestaande uit de volgende Heeren Predikanten, gerangschikt naar alphabetische volgorde: Berntrop te Weesp, Bahrman te Breda, Eilers Koch te Wilderwank en Veendam, Anckel te Leyden, Kinderman te Edam, Mesmel te Tiel, de Meijere te Pekela, Michelsen te Purmerend, Statius Muller te Rodegraven, Schultz Jacobi te Zutphen, Schutte te Leeuwarden, Vicboff te Monnikendam.

19de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Lijst. No. 16950 en No. 1690, ieder een prijs van *f* 1000.
6de » Geene.
7de » No. 17826 een prijs van *f* 1,250. No. 489 en 19040 ieder een prijs van *f* 1,000.
8ste » Geene.

ADVERTENTIEN.

Wederom wij voor ruim 3 weken verblijd door de voorspoedige geboorte van een Zoon, heden werd ons onderhaat diep bedroefd door het overlijden van ons tweede Kind JAN JACOB, in den ouderdom van bijna 17 maanden.

J. W. WERNINK,
C. F. WERNINK,
Geb. VAN DER STOOP.

LEYDEN,
16 December 1845.

EAU DE COLOGNE.

Bij J. J. REYST, *Apotheker* op de Hooggracht te *Leyden*, is te bekomen, super fijne **Eau de Cologne**, 1ste qualiteit à *f* 1.50 de Wijnflesch, en 2de qualiteit à *f* 1. Ook bij halve Flesschen verkrijgbaar.

Maandag 22 December 1845.

CONCERT VAN HET LEIPZIGER MUZIEK-VERREIN,

in de Stads-Gehoorzaal.

Bovenvermeld Gezelschap zal zich door de uitvoering van nieuwe en uitgezochte MUZIEKSTUKKEN de gunst van het geëerd Publiek meer en meer trachten waardig te maken. *Aanvang ten* 6½ *ure.*

Entrée voor Een Heer en Dame *f* 1,49, en voor Een Heer *f* 0,99.

De Kaartjes zijn op dien dag aan voornoemd Locaal te bekomen.

Un **PRECEPTEUR**, muni d'une admission spéciale pour **l'Instruction** des ***Sciences Exactes*** et des ***Langues Modernes***, a encore quelques heures disponibles. s'Adresser pour des informations suffisantes à Messieurs les Professeurs F. KAISER et G. J. VERDAM et Monsieur le Dr. J. J. DE GELDER.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 24sten December 1845, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken door HH. Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Akademie-gebouw op het Rapenburg, worden Aanbesteed:

Het ONDERHOUDEN *van al de* **GEBOUWEN** enz. *tot gemelde* **Hoogeschool** *behoorende, benevens het verrigten van eenige* HERSTELLINGEN *aan dezelve, en zulks voor den tijd van een jaar, ingaande met den* 1sten *Januarij* 1846, *en eindigende met den* 31sten *December* 1846.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie voornoemd, te 's Gravenhage, ter lezing liggen: te *Leyden*, in het Logement de Gouden Molen, op de Mare; bij van Koppen aan de Hoogewoerdspoort; in het Koffijhuis de Beurs van Amsterdam in het Noordeinde, en in de Paauw aan de Koornbrug; te *Amsterdam*, in het Noord-Hollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif, bij Arendsbergen; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Dordrecht*, in Bellevue; te *Delft*, bij van der Spek, aan de Rotterdamsche Poort, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Architect der Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te *Leyden*, en zal 8 dagen voor de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 17 DECEMBER.

			Laagst koers	Hoogst koers	Gelderen
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	60	60½	60
Dito	dito	» 3 »	73	73½	73½
Dito	dito	» 4 »	94⅝	94⅝	
O. L. Leening		» 4 »	94	94⅛	
Amortisatie Syndicaat		» 4½ »			
Dito	dito	» 5½ »			
Handel-Maatschappij		» 4½ »	159½	160½	160½
Haarlemmermeer		» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg		» 4½ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.		» »			
BELGIE, Certificaten		» 4½ »	93⅝		
Dito	Dito	» 2½ »	52½		52½
Dito bij ROTHSCHILD		» 2½ »	52½		
SPANJE, Leen. tij Ardoin van 85 £		» 5 »	23⅝	23⅝	
Dito bij dito, onbep. stukken		» 5 »	22½	23⅛	
Dito Kleine stukken		» 3 »			
Coupons Ardoins		» »	23½	24⅛	
PORTUGAL, te Londen		» 3 »	59⅛	59⅝	59⅝
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816		» 6 »	106½		
Dito dito 1828 en 1829		» 5 »	104½	105	
Cert. bij dito 1831 en 1833		» 5 »			
Dito bij HOPE		» 4 »	90⅞	91⅛	
Dito bij STIEGLITZ & Cº		» 4 »	89⅞		
Certificaten te Hamburg		» 5 »			
Inschrijving in Assign.		» 6 »			
Certificaten van dito		» 6 »			
POLEN, Certificaten		» 4 »			
Dito Aandeelen met Doting		4. 300 f			
Dito	Dito	» 500 »			
PRUISSEN, Loten van 50 R		» »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank		» 5 pCt.			
Idem		» 4 »			
Oblig. Metalliek		» 5 »	108		
Idem		» 2½ »			
Aandeelen 28 Mei 1834		*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839		*f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE, van 100 £		» 5 »			
AMERIKA,		» 5 »			
Dito		» 6 »			
Dito Bankaktien		» 5 »	5½		
MEXICO,		» 5 »			

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. J. A. LUL.